

Lisa 3. Toetuse taotluse muudatus

1. Uuringu ajakava ja eelarve muutmise põhjendused

ISRD-4 uuringu läbiviimisel on tekkinud vajadus kohandada uuringu ajakava ja eelarvet.

Uuringu ajaraami pikendamise vajadus on tingitud Tartu Ülikooli inimuuringu eetikakomitee (EK) loa taotlemise protsessi ennetähtaajast pikenedusest. Loa taotlemise kronoloogia:

- 13.08.2022: avaldus esitatud (taotlus 366/T-5)
- 18.08.2022: EK negatiivne vastus – palutakse esitada küsimustik vene keeles, et toeta 16-aastaste vanemate nõusoleku mitteküsimist, nõutakse vanemate aktiivset nõusolekut.
- 13.09.2022: parandatud ja täiendatud taotlus on esitatud, vajalik tõlge lisatud, toodud välja argumendid vanemate nõusoleku osas ja kuidas see tulemusi moonutab.
- 23.09.2022: EK negatiivne vastus. Peamiseks vaidlusküsimuseks on vanemate nõusoleku nõue.
- 30.09.2022: taotluse uus versioon, lisatud õiguskantsleri arvamus vanemate nõusoleku nõudmise osas, mis toetab ISRD-4 lähenemisi.
- 18.10.2022: EK negatiivne vastus. Argument: GDPR ega Isikuandmete kaitse seadus ei anna alust ilma vanemate nõusolekuta alaealiste uuringusse kaasamiseks. Samuti ei tule ei GDPR-ist ega isikuandmete kaitse seadusest alust opt-out-nõusoleku rakendamiseks. Palutakse esitada viited korrektsele õiguslikule konstruktsioonile, mis võimaldab vastutava uurija meelest kaasamist ilma vanemate nõusolekuta ja opt-out-põhimõttel. Senini vastutav uurija seda teinud ei ole.
- 07.11.2022: uus taotlus ja teaduskirjandusel põhinevad argumendid vanemate *opt-out* nõusoleku osas.
- 16.11.2022: EK negatiivne vastus.
- 30.11.2022: esitatud Justiitsministeeriumi infotehnoloogia ja andmeturbe talituse nõuniku Jaana Sahk-Labi seisukoht seaduse tõlgendamise osas.
- 01.12.2022: EK negatiivne vastus.
- 16.01.2023: küsitud ja esitatud Dr. Kärt Pormeisteri hinnang ISRD-4 uuringule, mis toetab *opt-out* vanemate nõusoleku taotlemist.
- 17.01.2023: EK negatiivne vastus.
- 08.02.2023: Noorte hälbiva käitumise uuringu andmekaitseküsimuste arutelu Justiitsministeeriumis. Osalesid Justiitsministeeriumi, Tartu Ülikooli, eetikakomitee ja Andmekaitse Inspeksiooni esindajad. Koosolekul tuli otsus, et ISRD-4 EK kooskõlastust ei vaja, uuringu läbiviimisega saab edasi minna nii, nagu planeeritud (vanemate informeerimine uuringust võimalusega uuringust loobuda), laste *opt-in* nõusoleku küsimine.

Uuringu eelarve muutmise vajaduse tingis uuringu ajakava nihkumine EK loa taotlemise protsessi tõttu. Varasemast on teada, et riigihanke menetlus ülikoolis võtab vähemalt kuu aega, aga võib kesta ka kauem. See tähendab, et parimal juhul oleks uuringu läbiviija selgunud märtsi keskel või alles aprillis. See omakorda tähendas uuringu alustamist ajal, millal koolis juba toimuvad eksamid. Lepingus Lisas 1 (taotlus toetuse saamiseks) oli riskide vähendamise osas ettenähtud, et kui riigihanke ebaõnnestub, viib läbi TÜ uuringut ise. Võttes seda kõike kokku otsustas ISRD4 uurimisrühm, et uuring viiakse läbi TÜ enda meeskonda poolt.

2. Muudetud ajakava uuringu eesmärkide saavutamiseks

Tähtaeg	Tegevus
Juuni – juuli 2022	EHIS-est päring klasside koosseisust valimialuse määramiseks. Valimi moodustamine (2021/22 õppeaasta andmete alusel, kuna 2022/23 õppeaasta andmed ei ole andmekorje alustamise hetkeks kättesaadavad)
Juuni – juuli 2022	Küsimustike (täisversioon, lühem versioon) kohandamine, tõlkimine eesti ja vene keelde ning katsetamine sihtrühmal
Juuni – juuli 2022	Ettevalmistused küsitluse välitööde läbiviimiseks ja vajadusel hanke korraldamine välitööde teostaja leidmiseks
August 2022 – veebruar 2023	Uuringu läbiviimise TÜ inimuuringute eetika komiteega kooskõlastamine ja vajadusel AKI loa taotlemine
September 2022, märts 2023	Valimi täpsustamine uue õppeaasta kohta käivate esialgsete andmete alusel
Märts – aprill 2023	Koostöös Justiitsministeeriumiga KOV-ide, üldhariduskoolide ja kutsekoolide esmane teavitamine uuringu läbiviimisest, HTM-i ja HARNO informeerimine uuringu toimumisest
Märts 2023	Online küsimustike ettevalmistamine keskkonnas LimeSurvey
Märts – mai 2023	KOV-idega, koolidega ja kutsekoolidega suhtlemine, koolide juhtkonna uuringus osalemise nõusoleku saamine, vajadusel vanemate nõusolekute saamine
Märts – august 2023	Küsitlejate koolitamine ja jooksev nõustamine küsitlusega seotud küsimustes
Aprill 2023	KOV-ide, üldhariduskoolide ja kutsekoolide korduvteavitamine uuringu läbiviimisest
Aprill – mai 2023	Andmekogumine koolides
Mai – juuni 2023	Andmekogumine internetis, mis algab koolides toimunud andmekorje järgselt
30. juuni 2023	Vahearuanne Justiitsministeeriumile (tehniline ülevaade andmekogumise tulemustest)
Juuni 2023 – september 2023	Andmete puhastamine ja kontroll, vajalike andmeanalüüside teostamine
August – detsember 2023	Aruande koostamine, temaatiliste ja KOV-ide tulemuste kokkuvõtete koostamine, juhtimislaudade koostamine
September 2023 – mai 2024*	Uurimistulemuste tutvustamine, publikatsioonid Eestis
31. detsember 2023	Lõpparuande esimene versioon, sh võrdlus varasemate ISRD tulemustega
31. jaanuar 2024	Temaatiliste ja KOV-ide tulemuste kokkuvõtete esitamine, juhtimislaudade koostamine
31. jaanuar 2024	Lõpparuande esitamine
28. veebruar 2024	Andmefailide, uuringu tehnilise raporti ja uuringu metaandmete avaldamine andmepositsioonis.
Hiljemalt märts 2024*	Eesti tulemuste võrdlus rahvusvaheliste tulemustega

* Tegevused on uuringu loomulik osa, ent jätkuvad pärast lepinguperioodi lõppu ja lepinguvälisel rahastusel.

3. Uuringu muudetud eelarve

Tegevus	Summa
Projektijuhtimine 2 päeva kuus (19 kuud)	6080
Projekti sisuline juhtimine 1 päev nädalas (19 kuud)	16500
EHIS-est päring klasside koosseisust valimialuse määramiseks. Valimi moodustamine	740
Küsimustike (täisversioon, lühem versioon) kohandamine, tõlkimine eesti ja vene keelde ning katsetamine sihtrühma peal	975
TÜ inimuuringute eetika komiteele loa taotlemiseks materjalide ettevalmistamine	975
Küsimustiku tõlkimine ukraina keelde	400
Tahvelarvutid	11489
Andmeside (tahvelarvutid 50 tk x 6 kuud x 2 eur)	600
Küsitlajate palgakulud (koolid, saavutatud valim 6000)	35000
Küsitlajate palgakulud (kutsekoolid, saavutatud valim 1500)	10435
Küsitluse läbiviimise korraldamine (meeskonna põhiliikmed, IT tugi, kommunikatsioon)	25000
Transpordikulud/sõidukulud (koolid, kutsekoolid)	4900
ESC konverents 2023, Florese, Itaalia (2 teadlast)	5000
Küsitluse läbiviimise korraldamine (kutsekoolid)	15000
Andmefaili, uuringu tehnilise raporti ja uuringu metaandmete ettevalmistamine andmerekpositooriumis avaldamiseks	875
Uurimistulemuste tutvustamised, publikatsioonid Eestis	585
Uurimustulemuste tutvustamine - lähetuskulud	1300
Eesti tulemuste võrdlus seni avaldatud rahvusvaheliste tulemustega	1500
SPSS tarkvara (3 litsentsi 2023)	264
SPSS tarkvara (3 litsentsi 2024)	264
Otsesed kulud kokku	137882
Ülikooli üldkululõiv 15% projekti palgakuludest	17110
KOKKU	154992